

jeg mener fortsat bør være gældende for at få meddelt fri proces.

Angående det beslutningsforslag, som SF har fremsat, vil jeg godt sige, at især punkt 2 og 3 i forslaget kan få vores umiddelbare tilslutning. Punkt 2 vedrører, hvilke kriterier der skal være gældende for at få meddelt fri proces, og her lægger SF op til, at man skal se på begrebet rimelig grund til at føre en proces. Vi er enige med SF i, at det kunne være kærkomment at få det præciseret bedre, end tilfældet er i dag, og at det i hvert fald ikke skal være sådan, at det skal være muligheden for at vinde sagen, der skal være afgørende for, om man kan føre en sag.

Med hensyn til det tredje punkt, kompetence-spørgsmålet kan vi kalde det, er vi også helt enige i, at der skal være mulighed for at anke sin sag, i særdeleshed hvis det er en sag, man ønsker at føre mod det offentlige. Vi mener, at det, som fremføres af forslagsstillerne i punkt 3, er principielt rigtigt.

Kl. 16.55

Så er der punkt 1 tilbage, og det er spørgsmålet om, hvilke indtægts- og beløbsgrænser der skal gælde for adgangen til fri proces. SF ønsker grænserne ændret, så 60 pct. af befolkningen får adgang, og her er vi ikke umiddelbart med på, at det lige præcis skal være 60 pct. Vi er enige i, at der kan være grund til at se på den udvikling, der er sket siden 1988, og hvorvidt de nuværende beløbsgrænser er passende eller ej, og her vil jeg godt sige, at efter Kristeligt Folkepartis opfattelse er de det nok ikke.

Men vi synes på den anden side, at hvis man ser på indkomstudviklingen generelt i samfundet, er det et lidt underligt kriterium, at det lige præcis skal være 60 pct. af befolkningen, der er omfattet af muligheden for at få meddelt fri proces. Vi synes, der skal være en beløbsgrænse, og de befolkningsgrupper, der måtte ligge under den, kan selvfølgelig få meddelt fri proces, men vi synes ikke, at en fast procentsats i virkeligheden er særlig velegnet til at definere, hvem der kan få meddelt fri proces.

Hvis jeg skal forholde mig konkret til forslaget, og det vil jeg gerne gøre, køber vi altså ikke lige umiddelbart det første punkt, idet vi dog mener, at der er brug for en ændring af de indtægts- og beløbsgrænser, som findes i dag, og det skal ske i opadgående retning, så der vil være flere, der kan få meddelt fri proces. Vi er positive over for hensigten med SF's beslutningsforslag, men mener altså, at vi med fordel

kan afvente Retsplejerådets betænkning, inden vi afgør vores stilling til principperne i forslaget.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det fru Anne Baastrup som ordfører for forslagsstillerne.

Anne Baastrup (SF):

Jeg takker for de positive ord, der er faldet.

Selv om fru Elisabeth Arnold siger, jeg har bevæget mig ud på syndens vej, mener jeg nu alligevel, at på baggrund af den debat, som Advokatsamfundet startede i januar måned, er det helt naturligt, at vi her i Folketingssalen får lejlighed til at tage stilling til, i hvilket omfang borgerne skal have adgang til domstolene.

Jeg tror, det for de fleste var lidt af en overraskelse at se Advokatsamfundets relativt barske tal, når man tænker på, at man ud over at fastsætte beløbsgrænsen noget højere end i 1987-1988 også har lavet en regulering. Derfor tror jeg, at Advokatsamfundets beregninger på en eller anden måde skal komme lidt tydeligere frem i vores diskussion.

Men det, jeg har fundet allerallermest interessant, har været spørgsmålet om, på hvilket grundlag man bevilger fri proces. Det har altid stødt mig voldsomt, når jeg har hørt den konkrete begrundelse for, at man har fået afslag på fri proces: at der ikke var udsigt til at vinde sagen. Når man tænker på, at det er en offentlig myndighed, der på et selvfølgelig kvalificeret grundlag træffer en beslutning om, hvad en af statsmagterne, nemlig Højesteret, kan forventes at komme frem til, ryster det mig simpelt hen i min grundvold.

Selv om der er en relativt klar beskrivelse i lovgivningen, nemlig at man skal have grund til at føre sagen, er den konkrete praksis ikke desto mindre, at det vurderes, om man har mulighed for at vinde sagen. Men selv om man tabte sagen, er der jo en generel interesse for retssamfundet som sådan for at finde ud af, hvad der helt konkret er gældende ret, og derfor mener jeg, at det ville være helt naturligt, at man i langt højere grad begyndte at anvende domstolene som retsskabende institutioner i de situationer, hvor der er tvivl.

Jeg håber meget, at denne diskussion og den beretning, som jeg ser meget frem til at vi skal have lavet, kan få diskussionen til at bygge på et lidt fastere grundlag. Hvilke konkrete eksempler er der på, at der er kommet afslag, og hvis man alligevel har gennemført sagen, hvad har